

Dones, Salut, COVID19 i crisis: Reflexions sobre els nostres drets

Written by Creación Positiva
Thursday, 28 May 2020 10:32

There are no translations available.

Avui, 28 de maig de 2020, Dia Internacional de l'Acció per a la Salut de les Dones, a La Independent publiquem les Reflexions que l'Equip de Creación Positiva ha posat per escrit.

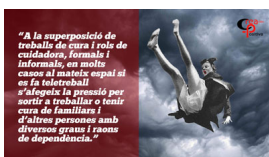
En aquest moment de crisi, més que mai, és fonamental concebre i aproximar-nos a la salut.

Entenent-la com una manera de viure el més autònomament possible, gaudir d'allò que fem i sentim, avançar en relacions igualitàries que inclouen compromisos i sororitat, acollir la diversitat en les formes de vida i viure, afavorir que les cures estiguin al centre de l'organització social i fer possible que les nostres vides tinguin espais per a totes les nostres experiències vitals. Per tant, en totes les nostres propostes, respostes i accions hem tingut aquesta visió de la salut que fonamenta la nostra manera de ser i de fer i que no ens són pas noves però que defensem sense questionaments.

Primer de tot, entenem el concepte "salut" com un procés complex, determinat per la interrelació de diversos factors biològics, psicològics, mediambientals, socials, polítics i de drets, on el gènere, el sexe, la situació administrativa, la classe social, la raça, procedència, capacitats i altres elements tenen la mateixa rellevància i que conformaran la pròpia experiència subjectiva en termes de benestar. I fem palesa la salut sexual en la mesura que l'apoderament i l'autonomia de les dones estan íntimament lligades a la possibilitat del ple exercici dels nostres drets sexuals i, per tant, a les possibilitats d'expressar i viure les nostres sexualitats lliures de tota classe de violències.

I aquesta "crisi sanitària" està amplificant i obrint noves fractures socials, diverses i interseccionals, com és la multidimensionalitat de la pobresa i la precarització (anteriorment ja presents en el nostre quotidià), que comencen a prendre dimensions desconegudes per la seva generalització i per les seves magnituds.

També apareixen nous espais de vulnerabilitat social amb conseqüències desconegudes fins i tot per nosaltres i que tenim el repte d'encarar, com són les dinàmiques d'exclusió que coneixem, que s'estan potenciant i poden prendre recorreguts i aspectes que mai no hauríem imaginat.

Tenir cura de la salut no pot ser entès solament com un procés individual. Hem d'acompanyar i atendre a les persones que estan vivint ara mateix els desavantatges de continuar en els límits de l'exclusió social: les situacions laborals incertes, les mesures i prestacions anunciades però que de moment no arriben (ERTOS o ajuts davant la impossibilitat de poder assegurar-se l'habitatge o les problemàtiques d'altres persones que ja estaven en els circuits d'habitatges inadequats que ara mateix són més insegurs que mai...), situacions que de partida ja tenien un equilibri molt fràgil i que aquesta situació de crisi global les fa més tangibles a un número major de persones i de forma més agreujada.

Les situacions sociosanitàries són les que són i les persones amb altres necessitats de salut tenen molta por de ser desateses o de patir situacions amb més riscos. N'hem detectat moltes en les nostres intervencions, que responen a problemàtiques vitals, moltes vegades, invisibilitzades per la discriminació social afegida:

Dones que comparteixen pis, llogant una habitació del seu domicili o llogant habitacions en pisos compartits o privats i que algunes d'elles viuen un confinament amb riscos sobre la seva integritats com a dones en relació a homes que poden exercir violències masclistes en qualsevol moment.

Pressions tan materials com socials per incentivar l'inici d'una relació amb persones amb les què no conviuen.

Dones amb dificultats a l'accés a l'habitatge que no troben espais segurs adaptats i alternatius al carrer.

Dones treballadores sexuals que han quedat al marge de les mesures d'ajuda i suport institucionals; Dones migrades en situació administrativa irregular i que desenvolupen feines molt precaritzades i exposades al COVID19; Les dones són molt presents en les feines essencials, tasques que les posen en situació de risc davant de la pandèmia Covid19.

Un nombre elevat de dones grans que viuen soles i sense recursos. Augment del deteriorament físic i mental.

Alta prevalença de malalties cròniques i de dolor crònic en dones grans que ara mateix no estan rebent l'atenció adequada.

Por a l'estigma i la discriminació associades al VIH en un escenari de control mèdic (analítiques i PCR destinat a la detecció de la COVID19).

Dificultats per accedir als tractaments de dispensació hospitalària i seguiments mèdics com és el cas de les persones amb VIH.

Augment de la medicalització de les dones privades de llibertat, dones que viuen un doble confinament, que estan exposades a un espectre major de violències i que durant la quarantena també han vist reduït l'accés a l'atenció i rehabilitació.

Dificultats per accedir a l'atenció sexual i reproductiva, ja que aquests serveis són especialment vulnerables a la desatenció o postergació en situacions de crisi, causes que agreugen les habituals dificultats d'accés en alguns territoris.

Les dones, les cures, les xarxes de convivència i de protecció social, familiar i comunitària

El confinament ha significat un cop devastador per a les nostres xarxes de suport mutu, familiars i comunitàries. Les nostres relacions, els nostres espais de suport, que són els pilars fonamentals de les nostres maneres de viure, s'han hagut de congelar i no ens podem acompanyar entre nosaltres i ni tan sol vetllar els nostres dols ni les nostres pèrdues.

Aquest és un dels aspectes socials que condicionen més la nostra salut, especialment pel fet

de ser dones, i que es poden dimensionar.

A la superposició de treballs de cura i rols de cuidadora, formals i informals, en molts casos al mateix espai si es fa teletreball s'afegeix la pressió per sortir a treballar o tenir cura de familiars i d'altres persones amb diversos graus i raons de dependència. La majoria d'aquestes feines son infravalorades, gratuïtes, precaritzades amb disponibilitat total i amb males condicions.

Sobre les dones també recau, en la majoria dels casos, la gestió emocional i operativa del suport i gestió emocional de criatures, gent gran i persones adultes, cosa que comporta una afectació en la cura de nosaltres mateixes i en la salut mental (augment de l'ansietat i altres alteracions emocionals).

En la criança, per exemple, es produeixen diverses situacions que és necessari tenir en compte, com la diversitat de famílies o de modalitats de convivència, fet que comporta unes necessitats específiques no sempre ateses i que donaran lloc a desigualtat d'oportunitats i que també recau sobre les dones, com les dones separades en situacions de violència masclista que han de treballar i que no troben alternatives per a no haver de deixar filles i fills en mans de maltractadors, o les famílies mareparentals on les dones han de treballar, però que freqüentment també realitzen altres feines indispensables i presencials (alimentació, salut, neteja, gestions...).

En aquest escenari les dones també han de donar suport a filles i fills i el seu entorn, amb estudis a distància, relació amb l'escola, amb família no convivent i han de gestionar, per exemple, l'ús dels espais. Els domicilis, espais de treball o espais públics molt tensionats i amb violència creixent, posen en risc a les dones, persones LGTBI i també a les persones racialitzades.

En resum: els processos de salut mai es produeixen al marge dels contextos socials i si parlem de salut i del dret a la salut, estem parlant de desigualtats socials, econòmiques i de salut. Per aquests motius hem de promoure canvis que transformin estructures i dinàmiques socials que són l'origen o l'arrel de les desigualtats socials en salut, on el gènere és un dels factors que més les provoquen i que s'interseccionen amb altres eixos de vulnerabilitat i opressió. Tots i cadascun d'aquests aspectes són fonamentals per a la salut, salut que amb les condicions actuals es posa en risc i no ens permeten vetllar per a que els drets vinculats al gaudi i a la cura de la nostra salut integral no siguin vulnerats.

Les circumstàncies actuals ens porten a defensar aquests aspectes, fonamentals per a les nostres vides. Són els nostres drets.